

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS „DIENOS CENTRAS SUTRIKUSIO INTELEKTO ASMENIMS“ 2022-2024 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos „Dienos centras sutrikusio intelekto asmenims“ (toliau – Įstaiga) korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“, „Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis“, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170.

2. Programos paskirtis - užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę Įstaigoje.

3. Programoje vartojamos pagrindinės sąvokos:

3.1. **Korupcija** – bet koks asmenų, dirbančių Įstaigoje, elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar teisės aktuose nustatytų elgesio standartų, ar kitokio elgesio skatinimas, siekiant naudoti sau arba kitiems asmenims, tokiu būdu pakenkiant piliečių ir valstybės interesams.

3.2. **Korupcinio pobūdžio nusikalstama veika** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi ar oficialiais įgaliojimais, dokumentų klastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų, turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

3.3. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priešasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims, siekiant išvengti korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

3.4. Kitos Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

4. Programos strateginės kryptys:

4.1. korupcijos prevencija;

4.2. korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimas;

4.3. antikorupcinis švietimas.

5. Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

5.1. teisėtumo – korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų ir užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

5.2. visuotinio privalomumo – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

5.3. sąveikos – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

5.4. pastovumo – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

6. Programa įgyvendinama pagal Įstaigos direktoriaus patvirtintą Programos įgyvendinimo priemonių planą, nurodomą 1 priede (toliau - Priemonių planas), kuriuo siekiama sumažinti ar pašalinti sąlygas korupcijai atsirasti ir egzistuoti.

II SKYRIUS ĮSTAIGOS VEIKLOS SRIČIŲ ANALIZĖ

7. Įstaiga – tai pagal Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymą įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kuris savo veikloje vadovaujasi šiais įstatais, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais. Pagrindinės Įstaigos veiklos sritys yra šios:

7.1. bendrosios socialinės paslaugos: informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, maitinimo organizavimas Įstaigoje, transporto organizavimas, sociokultūrinės paslaugos, asmeninės higienos ir priežiūros organizavimas, kitos bendrosios socialinės paslaugos;

7.2. specialiosios socialinės paslaugos:

7.2.1. socialinė priežiūra: pagalba į namus, sociokultūrinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas;

7.2.2. socialinė globa: dienos socialinė globa, trumpalaikė socialinė globa, ilgalaikė socialinė globa.

8. Kiekvienais metais Įstaigoje yra atliekamas veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas ir vertinimas. Apibendrinant rezultatus, nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė Įstaigoje minimali. Įstaiga imasi tokių priemonių, kad sumažintų korupcijos pasireiškimo tikimybę:

8.1. Įstaigos turto valdymas ir disponavimas apskaitomas buhalteriausiai, atliekant kasmetinę turto inventorizaciją, sudarant ir patvirtinant apyrašus. Įstaigos darbuotojai kasmet informuojami apie metinį biudžetą, dalyvauja sprendžiant lėšų taupymo klausimus. Kiekvienais metais yra atliekamas finansinių ataskaitų rinkinio auditas.

8.2. Paslaugų gavėjų mokėjimo dydis už dienos socialinės globos paslaugas paskaičiuojamas vadovaujantis Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 583 „Dėl Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“, 54 punktu, Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu, patvirtintu Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. T-372 „Dėl Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“, 38 punktu ir Įstaigos lankomumo apskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Įstaigos direktoriaus 2020 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V1-15.

8.3. Viešieji pirkimai atliekami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu Nr. I-1491, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97, Įstaigos direktoriaus įsakymais, patvirtintais aprašais ir kitais teisės aktais. Įstaigos viešųjų pirkimų organizatorius prekes, paslaugas perka esant būtinam poreikiui. Pirkimai yra mažos vertės, vykdomi apklausos būdu, per elektroninę viešųjų pirkimų sistemą CVP IS arba CPO. Įstaigos vadovų ir viešuosius pirkimus atliekančių darbuotojų privačių interesų deklaracijos teikiamos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos Privačių interesų registre ir viešinamos interneto puslapyje <https://pinreg.vtek.lt/app/deklaraciju-paieska>.

8.4. Įstaigos darbuotojų pareigybės aprašymuose ir vidaus tvarkos dokumentuose yra aiškiai apibrėžtos darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimas, teisės, pareigos bei atsakomybė. Kiekvienais metais darbuotojų pareigybės yra peržiūrimos ir esant poreikiui koreguojamos.

8.5. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimo organizavimas ir vykdymas atliekamas vadovaujantis Darbuotojų mokymosi ir kvalifikacijos kėlimo aprašu, patvirtintu Įstaigos direktoriaus 2021 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V1-08.

8.6. Darbuotojų kintamoji darbo užmokesčio dalis skiriama vadovaujantis Darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Įstaigos direktoriaus 2020 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. V1-6. Įvertinus pasiektus rezultatus, Įstaigos direktoriaus įsakymu, kiekvienam darbuotojui skiriama konkretaus dydžio kintamoji darbo užmokesčio dalis.

9. Įvertinus aukščiau pateiktus veiksnius, įstaigoje minimali korupcijos tikimybė galima šiose veiklos srityse:

9.1. Įstaigos biudžeto lėšų panaudojimas;

9.2. paskaičiuojant paslaugų gavėjo mokėjimo dydį už dienos socialinės globos paslaugą;

9.3. prekių ir (ar) paslaugų viešieji pirkimai;

9.4. darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka;

9.5. Įstaigos darbuotojų priedų kintamosios darbo užmokesčio dalies skyrimas.

10. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos Įstaigoje, korupcijos reiškiniai gali sukelti šias pasekmes:

10.1. pablogės teikiamų paslaugų kokybė;

10.2. atsiras įtampa darbinuose santykiuose, kuri mažina pasitikėjimą vadovaujančiu personalu ir motyvacija siekti gerų darbo rezultatų.

10.3. sumažės paslaugų gavėjų bei visuomenės pasitikėjimas Įstaigos teikiamomis paslaugomis ir prestižas visuomenėje.

III SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

11. Programos tikslai:

11.1. korupcijos prevencijos srityje – išsiaiškinti galima korupcijos pasireiškimo priežastis ir jas šalinti bei užtikrinti ilgalaikę, skaidrią, veiksmingą korupcijos prevencijos kontrolę Įstaigoje, siekiant sumažinti korupcijos pasireiškimo galimybių atsiradimą;

11.2. korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimo srityje – užtikrinti greitą ir išsamų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų atskleidimą ir tyrimą, garantuojant pažeidėjo atsakomybės neišvengiamumą;

11.3. visuomenės antikorpucinio švietimo srityje – supažindinti Įstaigos bendruomenę su korupcijos keliamais pavojais ir ugdyti antikorpucines nuostatas, nepakančias korupcijos augimui.

12. Korupcijos prevencijos tikslui pasiekti numatomi tokie uždaviniai ir priemonės:

12.1. užtikrinti efektyvų Programos ir Priemonių plano įgyvendinimą ir taikymą bei numatytų priemonių vykdymą ir kontrolę;

12.2. skelbti direktoriaus įsakymu patvirtintą korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą Įstaigos internetiniame puslapyje.

12.3. siekti, kad visų sprendimų priėmimo procesai būtų skaidrūs, atviri ir prieinami Įstaigos bendruomenei;

12.4. peržiūrėti Įstaigos darbuotojų pareigybių aprašymus;

12.5. organizuoti viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymą;

12.6. nustatyti veiklos sritis, kuriose yra galima korupcijos pasireiškimo tikimybė;

13. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimo tikslui pasiekti numatomi tokie uždaviniai ir priemonės:

13.1. sudaryti sąlygas darbuotojams ir kitiems piliečiams pranešti Įstaigos direktoriui, asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją bei kontrolę apie įtarimus dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

13.2. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų pagal savo kompetenciją bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos.

13.3. užtikrinti, kad kuo greičiau būtų nustatomi įtariamais korupciniais teisės pažeidimais asmenys ir įgyvendinamas neišvengiamos teisės pažeidėjų teisinės atsakomybės principas;

13.4. viešinti nustatytus korupcijos atvejus.

14. Visuomenės antikorpucinio švietimo tikslui pasiekti numatomi tokie uždaviniai ir priemonės:

14.1. nuolat bendradarbiauti su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucija - Specialiųjų tyrimų tarnyba, kitomis institucijomis, dalyvaujant įvairiuose dalykiniuose susitikimuose bei keičiantis turima informacija apie taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų veiksmingumą.

14.2. didinti antikorpucinio švietimo sklaidą, pasitelkiant visuomenės informavimo ir kitas priemones;

14.3. organizuoti mokymus korupcijos prevencijos temomis Įstaigos darbuotojams;

14.4. supažindinti Įstaigos darbuotojus su parengta korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada.

15. Programoje nustatytų tikslų pasiekimas vertinamas pagal Programos priemonių plane nustatytus tikslo rezultato kriterijus. Programos uždavinių įgyvendinimas vertinamas pagal nustatytus laukiamo rezultato kriterijus.

III SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, ATSAKOMYBĖ, KONTROLĖ, KEITIMAS, PILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

16. Programos tikslai ir uždaviniai įgyvendinami pagal Priemonių planą, kuris nustato korupcijos prevencijos priemones, jų vykdymo terminus ir vykdytojus. Priemonių planas yra neatskiriama Programos dalis.

17. Už Programos įgyvendinimą atsakingas Įstaigos direktorius, už koordinavimą - Įstaigos direktoriaus įsakymu, paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, o už konkrečių funkcijų atlikimą - Priemonių plane nurodyti asmenys.

18. Įstaigos darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, kiekvienų metų III ketvirtį atlieka korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą. Atliekant Įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir vertinimą vadovaujamosi Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 patvirtintomis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis.

19. Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo procesas Įstaigoje:

19.1. asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, atsižvelgdamas į veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, teikia siūlymus Įstaigos direktoriui dėl konkrečių sričių išskyrimo ir analizavimo;

19.2. Įstaigos direktorius išanalizuoja pateiktą informaciją ir patvirtina vieną veiklos sritį, kuriai einamaisiais metais tikslinga atlikti vertinimą;

19.3. atsakingas asmuo, vertindamas pasirinktas veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizuoja Įstaigos dokumentus, aprašus, atliktus veiksmus ir vertina:

19.3.1. ar pasirinktoje (nustatytoje) korupcijos apraiškos srityje yra laikomasi veiklos tvarkos aprašų, kitų dokumentų, susijusių ir turinčių įtakos tai veiklai;

19.3.2. ar veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri;

19.3.3. ar sprendimų priėmimo principai teisingi ir atitinka teisės aktus;

19.3.4. ar aiškūs kriterijai;

19.3.5. ar aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai;

19.3.6. ar aiškiai atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos;

19.3.7. ar nustatyta sprendimų apskundimo tvarka ir kt.;

19.3.8. ar nustatyta tvarka pakankama, ar ji nesuteikia per daug įgaliojimų Įstaigos darbuotojams veikti savo nuožiūra, ar joje nėra perteklinių reikalavimų;

19.3.9. ar veiksmingai funkcionuoja vidaus kontrolės sistema;

19.4. parengta korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada iki einamųjų metų III ketvirčio pateikiama Įstaigos direktoriui ir Šiaulių rajono savivaldybės administracijai.

20. Programa ir jos įgyvendinimo Priemonių planas sudaromas trijų metų laikotarpiui.

21. Parengtas Programos projektas derinamas su visais Programos vykdytojais. Pagal poreikį jie gali teikti pasiūlymus direktoriui, asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę, dėl Programos nuostatų, tikslų, uždavinių pakeitimo, patikslinimo ir/ar atnaujinimo, papildymo, tačiau ne vėliau kaip likus 6 mėnesiams iki Programos įgyvendinimo pabaigos.

22. Programos įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą, vykdoma reguliariai, atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Programos įgyvendinimui.
23. Programa tvirtinama, pildoma ir atnaujinama Įstaigos direktoriaus įsakymu.

IV. VERTINIMO KRITERIJAI IR SIEKIAMI REZULTATAI

24. Programos ir jos įgyvendinimo Priemonių plano vykdymas ir kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:
- 23.1. įvykdytų Programos ir jos įgyvendinimo Priemonių plano priemonių skaičių;
  - 23.2. neįvykdytų Programos ir jos įgyvendinimo Priemonių plano priemonių skaičių;
  - 23.3. Priemonių plano įgyvendinimą nustatytais terminais;
  - 23.4. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičių;
  - 23.5. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių;
  - 23.6. oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus ir ištirtų pažeidimų santykį.
  - 23.7. anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykį;
25. Programa siekiama šių rezultatų:
- 25.1. organizuoti kryptingą ir sistemingą korupcijos prevenciją Įstaigoje;
  - 25.2. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę Įstaigoje;
  - 25.3. padidinti darbuotojų nepakantumą korupcijai;
  - 25.4. užtikrinti visuomenės pasitikėjimą Įstaiga.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Programa ir jos įgyvendinimo Priemonių planas įsigalioja nuo 2022 m. sausio 1 d.
27. Programa, Priemonių planas ir išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir kita aktuali informacija skelbiama viešai, Įstaigos interneto svetainėje www.dienoscentraskursenai.lt, skiltyje „Korupcijos prevencija“.
28. Už Programos ir Programos priemonių įgyvendinimą paskirti atsakingi asmenys, nesilaikantys nustatytų reikalavimų, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
-